

ZADARSKA ŽUPANIJA

UPRAVNI ODJEL

ZA DRUŠTVENE DJELATNOSTI

Gdje si danas?

Longitudinalno istraživanje obrazovnih i radnih aktivnosti učenika koji su završili srednjoškolsko obrazovanje u Zadarskoj županiji

Generacija 2010/2011.

Izradili:

Zadarska županija, Upravni odjel za društvene djelatnosti
ZADRA – nova, Agencija za razvoj Zadarske županije
Hrvatski zavod za zapošljavanje, Područni ured Zadar

SADRŽAJ:

1. UVOD I METODOLOGIJA	4
1.1 Uvod	4
1.2. Metodologija	4
1.2.1 Ciljana populacija	4
1.2.2 Metoda istraživanja	4
1.2.3 Uzorak	5
2. OBRAZOVNE I RADNE KARIJERE	6
2.1 OBRAZOVNE KARIJERE	7
2.1.1 Tijek srednjoškolskog obrazovanja	7
2.1.2 Nastavak obrazovanja nakon srednje škole	12
2.2 RADNE KARIJERE	14
2.2.1 Hodogram radne karijere	15
2.2.2 Zaposleni	15
2.2.3 Osobe bez posla	18
3. PRIKAZ REZULTATA PREMA VRSTI OBRAZOVANJA	20
3.1 Gimnazijski programi	20
3.2 Čeverogodišnji strukovni programi	22
3.3 Trogodišnji strukovni industrijski programi	27
3.4 Trogodišnji strukovni obrtnički programi	30
3.4 Umjetnički programi	32
ZAKLJUČAK	34

Sažetak

Prijelaz iz škole prema zaposlenju je važna stepenica u životu svakog mladog čovjeka. Kakav će biti obrazovni i radni put uvelike ovisi o vrsti srednje škole koju je netko završio. Cilj istraživanja bio je dvostruk: s jedne strane, dobiti detaljniji uvid u tu važnu prijelaznu epizodu u životu mladih osoba (što je slijedilo nakon završetka srednje škole i u kasnijoj fazi razvoj karijere), te s druge strane, dobiti uvid u potencijal izlaznih rezultata srednjoškolskog sustava obrazovanja na području Zadarske županije u odnosu na uključenje u svijet rada ili nastavak školovanja. Istraživanje je provedeno na reprezentativnom uzorku prvog brisa kohorte ispitanika koji su srednjoškolsko obrazovanje završili školske godine 2010/2011 i u trenutku anketiranja imali dvogodišnje iskustvo bili na školovanju ili na tržištu rada. Korištena je metoda telefonskog anketiranja, a uzorak je stratificiran po školi, obrazovnom programu i spolu, N=574.

Ispitanici koji su završili gimnazijske programe, gotovo svi, nastavljaju školovanje. Ispitanici koji su završili četverogodišnje strukovne škole u polovici slučajeva nastavljaju školovanje, dok ispitanici koji su završili trogodišnje strukovne škole (industrijske i obrtničke) uglavnom ulaze na tržište rada. Ispitanici koji nastavljaju školovanje u većoj mjeri se školuju uz potporu ministarstva. Kod ispitanika koji izlaze na tržište rada veći broj je onih koji su nezaposleni. Ispitanici koji su zaposleni do posla su najčešće došli osobnim kontaktom i najčešće rade za plaću između 3000 i 4500 kuna. Kod nezaposlenih, dvije trećine ih je ušlo u dugotrajnu nezaposlenost (nezaposleni su preko 12 mjeseci).

Ključne riječi: srednje obrazovanje, tržište rada, zapošljivost, mladi, post-sekundarni obrazovni obrasci, Zadarska županija

1. UVOD I METODOLOGIJA

1.1 Uvod

Završetak školovanja i ulazak u svijet rada je kritični period u životu svakog mladog čovjeka. Obrazovni sustav u Hrvatskoj ima nekoliko "raskršća" presudnih za daljnji tijek karijere. Prvo i najvažnije događa se nakon završene osnovne škole, u dobi od 15 godina. Učenici se mogu upisati u trogodišnje strukovne industrijske i obrtničke škole, četverogodišnje strukovne škole, gimnazije ili umjetničke škole. Nakon srednje škole izbor je različit za svaku od ovih skupina. Cilj istraživanja je bio dvostruk:

- započeti sa sustavnim i objektivnim uvidom u spektar obrazovnih i radnih obrazaca ponašanja preko kojih se odvija izuzetno značajna prijelazna epizoda u životu mladih osoba - što je slijedilo nakon završetka srednje škole i kakvi su putovi i načini njihova kasnijeg u radnog, obrazovnog i profesionalnog uklapanja i integriranja radni i društveni kontekst, te
- dobiti uvid u potencijal izlaznih rezultata srednjoškolskog sustava obrazovanja na području Zadarske županije u odnosu na uključenje u svijet rada ili nastavak školovanja.

U ovom prikazu iznesena su iskustva generacije mladih Zadarske županije koja je svoje srednjoškolsko obrazovanje završila u škol. god. 2010/2011 i koja je u trenutku anketiranja iza sebe imala dvogodišnje iskustvo vezano za njihove aktivnosti na tržištu rada ili daljnjem školovanju.

1.2. Metodologija

1.2.1 Ciljana populacija

Ciljana populacija ovog istraživanja su učenici srednjih škola Zadarske županije¹ i to generacija koja je škol.god. 2010/2011. završila svoje srednjoškolsko obrazovanje.

1.2.2 Metoda istraživanja

Kao metoda istraživanja primijenjena anketna metoda a u prikupljanju podataka korišteno je kompjutorski potpomognuto telefonsko anketiranje. Za potrebe provedenog i budućih istraživanja u Agenciji za razvoj Zadarske županije ZADRA – nova, razvijen je i implementiran CATI sustav (Computer-assisted telephone interviewing (CATI) tj. Telefonsko intervjuiranje uz pomoć računala) preko kojeg je administriran i vođen cjelokupni postupak anketiranja. Razgovor s ispitanicima je vođen je na strukturiran način posredstvom upitnika u kojem su navedena pitanja koja detaljno pokrivaju problematiku obrazovne i radne karijere.

¹ Popis škola u Prilogu A

Upitnik je pokrivaio slijedeća područja: (1) Tijek srednjoškolskog obrazovanja, (2) Školovanje poslije srednje škole, (3) Zaposlenost, (4) Radna povijest, (5) Nezaposlenost, (6) Neaktivnost, (7) Životne okolnosti i (8) Podaci za kontakt. Svi ispitanici su odgovarali na pitanja u područjima: (1), (4), (7) i (8), dok su na pitanja o ostalim područjima odgovarali ovisno o trenutnom radnom statusu (na školovanju, zaposlen/a, nezaposlen/a, neaktivan/na). Osim standardnih pitanja uobičajenih za ovu vrst istraživanja od ispitanika je zatraženo da retrospektivno i sekvencijalno opišu svoj radni status iz mjeseca u mjesec od trenutka izlaska iz srednjeg obrazovanja do dana anketiranja.

Oblikovanje pitanja i ponuđenih odgovora, kao i funkcionalnost CATI sustava testirani su predistraživanjem na temelju kojeg su izvršene određene manje prilagodbe kako u sadržaju i formulaciji pitanja u upitniku, tako i u anketnim procedurama.

Tijekom 2014. godine Agencija za razvoj Zadarske županije ZADRA – nova izvršila je anketiranje.

1.2.3 Uzorak

1.2.3.1 Dizajn uzorka

U cilju postizanja reprezentativnosti primijenjen je stratificiran višestepni proporcionalni slučajni uzorak pripadnika populacije svih završenih učenika srednjih škola Zadarske županije u škol. god. 2010./2011. Kao izvor podataka za izradu okvira za izbor uzorka korištena je *Matica srednjih škola 2010/2011. Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta RH*.

Provedena je trostruka stratifikacija prema sljedećim obilježjima: (1) prema školama u kojima se izvode programi srednjoškolskog obrazovanja (ukupno 21) čime je postignuto razvrstavanje jedinica izbora po načelu iscrpnosti i isključivosti, (2) prema programima obrazovanja koji se u tim školama izvode (ukupno 69), i (3) prema spolu. Alokacija uzorka po stratumima provedena je proporcionalno njihovoj veličini, točnije sukladno broju učenika koji su ih pohađali.

1.2.3.2 Pogreška uzorka i stopa odaziva

Veličina populacija kvalificirane za sudjelovanje u istraživanju temeljila se na Matici srednjih škola 2010/2011 za srednje škole Zadarske županije i ona je iznosila ukupno 1899 osoba. Uz veličinu uzorka od 837 ispitanika, na razini pouzdanosti od 95% i za proporciju odgovora od 50%, očekivana teorijska pogreška uzorka iznosi +/- 3,6%.

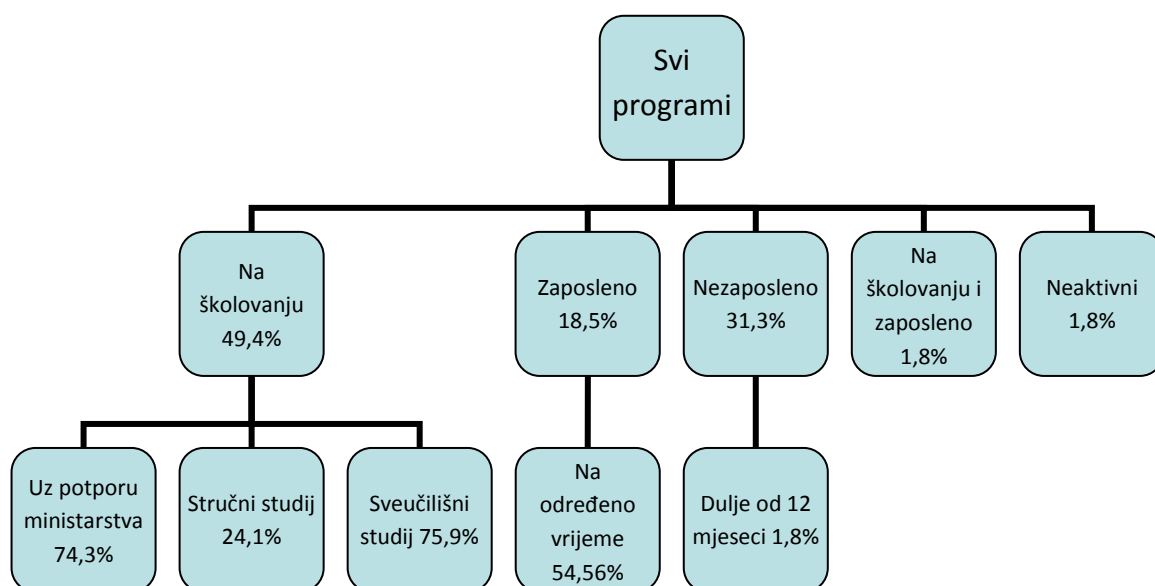
Ukupno je na anketu odgovorilo 574 osoba što daje stopu odaziva osoba kvalificiranih za sudjelovanje u istraživanje od visokih 69%.

1.2.3.3 Težinski faktori (ponderi)

Kako između strukturnih proporcija projektiranog uzorka i proporcija strukture ostvarenog povrata nije bilo statistički značajne razlike, prilikom računanja procjena parametara populacije nije bilo potrebe za usklađivanjem karakteristike ispitanih osoba s obzirom na školu, program i spol korištenjem težinskih faktora (pondera).

2. OBRAZOVNE I RADNE KARIJERE

Slika 1 - Hodogram radnih i obrazovnih karijera dvije godine po završetku srednje škole (škol. god. 2010./2011.) svih učenika trogodišnjih i četverogodišnjih srednjih škola Zadarske županije

Hodogram prikazuje osnovnu strukturu radnih i obrazovnih karijera 1899 učenika trogodišnjih i četverogodišnjih srednjih škola Zadarske županije dvije godine poslije njihovog završetka srednjoškolskog obrazovanja u škol. god. 2010/2011.

2.1 OBRAZOVNE KARIJERE

2.1.1 Tijek srednjoškolskog obrazovanja

2.1.1.1 Zastupljenost vrsti srednjih škola

T.1 - Distribucija populacije učenika završnih razreda prema vrsti srednje škole koju su pohađali:

VRSTA ŠKOLE	BROJ OSOBA	udio %	Udjel u populaciji		Udjel u vrsti škole	
			M (%)	Ž (%)	M (%)	Ž (%)
Gimnazija	563	29,6	21,3	36,1	36,2	58,8
Strukovna četverogodišnja škola	879	46,3	45,6	48,5	49,6	50,5
Strukovna trogodišnja industrijska škola	106	5,6	9,1	2,1	82,1	17,9
Strukovna trogodišnja obrtnička škola	289	15,2	22,6	8,0	74,7	25,3
Umjetnička škola	62	3,3	1,4	5,3	21,0	79,0

Distribucija populacije učenika završnih razreda prema vrsti srednje škole koju su pohađali ukazuju na osjetne razlike u omjerima pojedinih skupina učeničke populacije u odnosu na vrstu srednjih škola koje su pohađali: 46,3% učeničke populacije završavalo je četverogodišnje strukovne programe, naspram 20,8% učeničke populacije vezane za trogodišnje strukovne programe.

Žene i muškarci se razlikuju prema udjelu u pojedinoj vrsti škole. Većina ženske populacije obuhvaćena je gimnazijskim i strukovnim četverogodišnjim programima pri čemu sa 58,8% čine dominantnu skupinu u gimnazijskim programima, dok je u strukovnim četverogodišnjim programima spolna struktura izjednačena. Najveći broj muške populacije također je obuhvaćen je strukovnim četverogodišnjim programima (45,6%), međutim dominantnu skupinu čine u obje vrste trogodišnjih strukovnih programa: 82,1% u industrijskim i 74,7% u obrtničkim.

2.1.1.2 Zastupljenost sektora obrazovanja

T. 2 - Distribucija populacije učenika završnih razreda prema sektorima obrazovanja:

SEKTOR OBRAZOVANJA	BROJ OSOBA	udio %	Udjel u populaciji		Udjel u sektoru	
			M (%)	Ž (%)	M (%)	Ž (%)
Poljoprivreda prehrana i veterina	82	4,3	4,1	4,7	47,6	52,4
Šumarstvo prerada i obrada drva	11	0,6	1,2	0,0	100,0	0,0
Geologija, rudarstvo, nafta i kemijska tehnologija	24	1,3	1,0	1,5	41,7	58,3

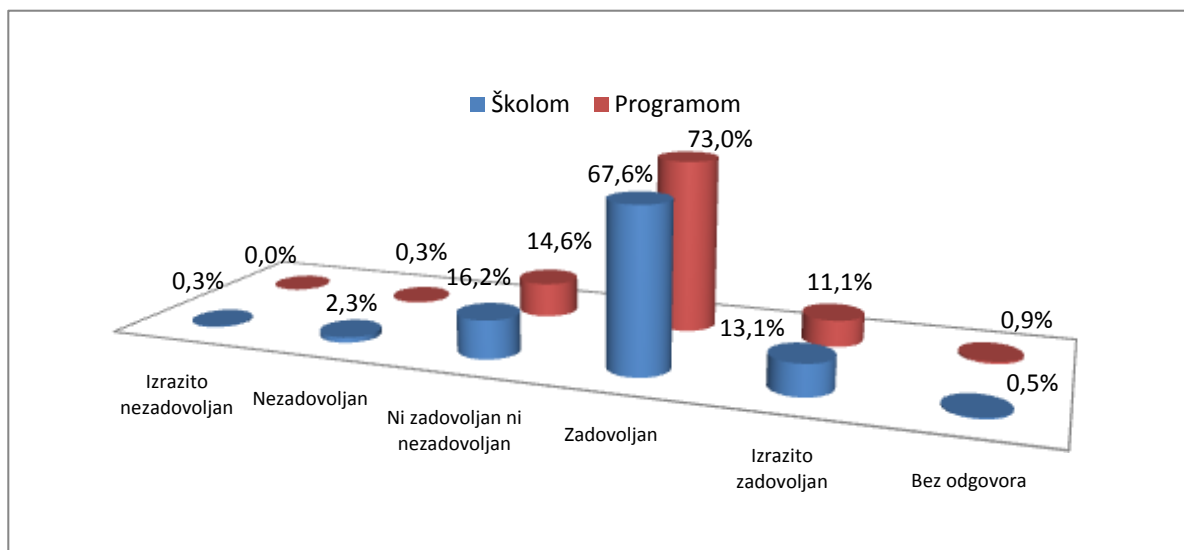
SEKTOR OBRAZOVANJA	BROJ OSOBA	udio %	Udjel u populaciji		Udjel u sektoru	
			M (%)	Ž (%)	M (%)	Ž (%)
Grafička tehnologija i audio vizualna tehnologija	50	2,6	3,3	2,1	64,0	38,0
Strojarstvo, brodogradnja i metalurgija	242	12,7	24,3	1,1	95,9	4,1
Elektrotehnika i računalstvo	101	5,3	10,4	0,2	98,0	2,0
Graditeljstvo i geodezija	43	2,3	4,1	0,4	90,7	9,3
Ekonomija, trgovina i poslovna administracija	277	14,6	7,6	22,3	26,4	73,6
Turizam i ugostiteljstvo	184	9,7	9,8	9,8	51,1	48,9
Promet i logistika	95	5,0	8,5	1,5	85,3	14,7
Zdravstvo i socijalna skrb	88	4,6	2,5	7,0	27,3	72,7
Osobne, usluge zaštite i druge usluge	77	4,1	0,5	7,9	6,5	93,5
Umjetnost	62	3,3	1,4	5,3	21,0	79,0
Program gimnazije	563	29,6	21,3	36,1	36,2	58,8

Najveći broj učenika u Zadarskoj županiji, pored gimnazijskih programa, školovao se u programima sektora ekonomija, trgovina i poslovna administracija, sektoru strojarstvo, brodogradnja i metalurgija, te sektoru turizma i ugostiteljstva. Izrazito je vidljivo da se navedeni sektori znatno razlikuju u odnosu na spolnu strukturu učeničke populacije koju za sebe vezuju. Žene dominiraju u slijedećim sektorima: ekonomiji, trgovini i poslovnoj administraciji; osobnim uslugama, uslugama zaštite i drugim uslugama; zdravstvu i socijalnoj skrbi, te u umjetnosti. Muškarci su dominantni u sektoru strojarstva, brodogradnje i metalurgije; elektrotehnici i računalstvu; te prometu i logistici. Podjednako su zastupljeni u turizmu i ugostiteljstvu. Ovaj podatak je očekivan ali ga je teško pravdati jer uslijed prodora visokih tehnologija u sve sfere rada, sektori koji su do sada vezivali uz sebe mušku radnu snagu sve manje imaju tradicionalne atribute fizički zahtjevnijih radnih mjesta.

2.1.1.3 Zadovoljstvo završenom školom i završenim srednjoškolskim programom

Najveći broj ispitanika je zadovoljan programom koji su završili (73,0%), kao i školom koju su završili (67,6%). Izrazito zadovoljnih programom koji su završili je 11,1%, a školom koju su završili 13,1%. Nezadovoljnih programom koji su završili je 0,3%, a školom koji su završili je 2,3% ispitanika. Ispitanici su zadovoljstvo programom, na skali od 1 do 5 ocijenili prosječno 3,96, a zadovoljstvo školom nešto niže 3,91.

Slika 1 – Zadovoljstvo završenom školom i programom

2.1.1.4 Stipendije u srednjoškolskom obrazovanju

Stipendiju je tijekom svog srednjoškolskog obrazovanja koristilo 0,3% osoba što ukazuje da su stipendije u srednjoj školi izrazito rijetke pri čemu opseg stipendiranja značajno ne varira ni po spolu, ni po vrsti škole, regiji ili tipu naselja, dakle, sve socio-ekonomske skupine ispitanika podjednako se rijetko stipendiraju.

2.1.1.5 Uspjeh u posljednjem razredu srednje škole

T. 3 - Postignut uspjeh u zadnjem razredu školovanja

Postignut uspjeh	broj	%	M (%)	Ž (%)
Dovoljan	4	0,7	1,3	0,0
Dobar	150	26,1	33,8	16,5
Vrlo dobar	253	44,1	40,0	49,2
Odličan	150	26,1	22,5	30,7
Ne zna/bez odgovora	17	3,0	2,5	3,5

Vrlo rijetki završavaju srednju školu sa dovoljnim uspjehom, a gotovo polovina ih završava sa vrlo dobrim uspjehom. Značajne su razlike u uspjehu po spolu, pri čemu znatno češće mladići završavaju školu sa dobrim uspjehom, a djevojke sa odličnim.

Državnu maturu polagalo je 74,4% ispitanika.

2.1.1.6 Povremeni poslovi za vrijeme srednjoškolskog obrazovanja

Tijekom perioda kontinuiranog srednjoškolskog obrazovanja na povremenim poslovima radilo je njih 22,3%. U povremene radne angažmane u većem broju su bili uključeni mladići, 60,9% nego djevojke 39,1%. Najveći broj je povremene poslove nalazio u jednostavnim (42,2%) i uslužnim i trgovačkim zanimanjima (27,3%).

T. 4 – Korisnost povremenih poslova donošenju daljnjih profesionalnih odluka:

INTEZITET POMOĆI	%	M (%)	Ž (%)
Od velike pomoći	8,6	7,6	10,2
Donekle	75,0	72,2	79,6
Nije im pretjerano pomoglo	15,6	19,0	10,2
Bez odgovora	0,8	1,3	0,0

Od 22,3% ispitanika koji su radili povremene poslove tijekom obrazovanja njih 15,6% ne smatra da su ta radna iskustva bila korisna ili da su bila relevantna za donošenje kasnijih odluka u karijeri ili za odabir što će kasnije raditi u životu. S druge strane njih 83,6% smatra da su im radna iskustva iz povremenog rada za vrijeme srednje škole bila donekle i od velike pomoći.

T. 5 - Korisnost povremenih poslova pri donošenju daljnjih profesionalnih odluka s obzirom na vrstu škole:

INTEZITET POMOĆI	Gimnazija (%)	Četverogodišnja strukovna ili tehnička (%)	Trogodišnja industrijska strukovna (%)	Trogodišnja obrtnička strukovna (%)	Umjetnička škola
Od velike pomoći	10,0	13,6	0,0	3,0	0,0
Donekle od pomoći	60,0	74,2	75,0	81,8	66,7
Nije im pretjerano pomoglo	30,0	12,1	25,0	12,1	33,3
Bez odgovora	0,0	0,0	0,0	3,0	0,0

Iz **Tablice 5** vidljivo je da su povremeni poslovi tijekom školovanja bili više od pomoći pri donošenju daljnjih profesionalnih odluka ispitanicima koji su završili strukovne škole.

2.1.1.7 Razlozi nastavka ili prekida školovanja nakon srednje škole

Nakon završetka srednje škole 50,2% ispitanika je nastavilo školovanje, nešto veći udio žena (53,5%), nego muškaraca (46,5%).

Najčešći razlog nastavljanja školovanja nakon srednje škole kojeg iznosi 83,3% ispitanika od njih 50,2% koji su nastavili školovanje je slijedeći: fakultetska diploma povećava mogućnost dobivanja posla. Opravdanost ovakvog stava ogleda se u evidentno povoljnijoj poziciji koju vlasnici fakultetske diplome imaju na tržištu rada, a svjesnost koju o njoj ovim stavom iskazuju mladi, govori o motivacijskom značenju koji komponenta školovanja ima za kasniji rad i život.

S druge strane, 49,0% ispitanika nakon srednje škole nije nastavilo školovanje uz značajno veću prisutnost među mladićima (66,2%) u odnosu na djevojke (33,8%). Kao najčešće razloge za tu odluku navode: žele raditi (62,3%). Zbrinjavajući je postotak od 25,3% onih koji kao razlog za prestanak školovanja navode umor od školskih obaveza i gubljenje motivacije za učenje.

2.1.1.8 Spremnost za donošenje odluka vezanih uz buduću karijeru po završetku srednje škole

Procjena vlastite subjektivne spremnosti za donošenje odluka usmjerenih budućoj karijeri i životu po završetku srednje škole važan je indikator motiviranosti srednjoškolske populacije da koristi sve dostupne izvore informacija i savjetovanja formativnih za donošenje karijernih, radnih i obrazovnih odluka po završetku srednje škole.

T. 6 – Procjena spremnosti za donošenje odluka o budućoj karijeri :

RAZINA PRIPREMLJENOSTI	%	M (%)	Ž (%)
Vrlo dobro pripremljen	37,6	36,6	39,0
Donekle dobro pripremljen	58,2	57,8	58,7
Slabo pripremljen	2,8	4,1	1,2
Bez odgovora	1,4	1,6	1,2

T. 7 – Procjena spremnosti za donošenje odluka o budućoj karijeri s obzirom na završenu vrstu srednje škole:

RAZINA PRIPREMLJENOSTI	Gimnazija (%)	Četverogodišnja strukovna ili tehnička (%)	Trogodišnja obrtnička strukovna (%)	Trogodišnja industrijska strukovna (%)	Umjetnička škola
Vrlo dobro pripremljen	38,7	45,7	13,0	12,8	44,4
Donekle dobro pripremljen	60,0	51,9	74,0	80,9	50,0
Slabo pripremljen	0,0	1,5	11,7	2,1	2,8
Bez odgovora	1,3	0,9	1,3	4,3	2,8

Rezultati ukazuju da završeni učenici iskazuju vrlo različitu spremnost za donošenje karijernih, radnih i obrazovnih odluka u odnosu na završenu vrstu srednje škole i otvara pitanje u kojoj mjeri škole sistematski utječu na motiviranosti svoje populacije učenika da koriste sve dostupne izvore informacija i savjetovanja formativnih za donošenje karijernih, radnih i obrazovnih odluka po završetku rada i boravka pod njihovim okriljem.

2.1.1.9 Neki socio-ekonomski indikatori završenih srednjoškolaca

Najveći broj ispitanika trenutno živi kod roditelja (75,0%), zatim kao podstanari (1,7%), u vlastitom stanu živi njih 0,2%, a 0,2% ih živi negdje drugdje.

Više od 97% ispitanika nije odgovorilo na pitanje o najvišoj završenoj školi roditelja.

2.1.2 Nastavak obrazovanja nakon srednje škole

2.1.2.1 Upisivanje studija, vrste, načini i mjesto studiranja

Nakon završene srednje škole više od polovine (50,6%) nastavlja školovanje upisivanjem studija dok ih 49,4% ne nastavlja sa školovanjem. Iste godine kad završe srednju školu studije upisuje njih 86,8%, dok ostali studije upisuju nakon godinu ili više dana pauze.

T. 9 – Upisivanje studija u odnosu na završetak srednjeg obrazovanja :

NASTAVAK ŠKOLOVANJA	UKUPNO (%)	M (%)	Ž (%)
Ne upisuje studij	49,38	58,58	38,46
Upisuje studij	50,62	41,42	61,54
Od onih koji upisuju, upisani u godini završetka srednjeg obrazovanja	86,81	85,94	96,88
Od onih koji upisuju, upisani poslije godine ili više dana pauze	4,51	6,25	3,13

Ukupno gledajući, djevojke češće od mladića upisuju studij, najčešće jedni i drugi u godini završetka srednjeg obrazovanja.

Najviše ispitanika koji su upisali studije, njih više od 70%, nakon srednje škole je upisalo sveučilišni studij ili akademiju.

T. 10 – Upisani studijski programi:

PODRUČJE STUDIJA	UKUPNO (%)	M (%)	Ž (%)
N	288	128	160
Biomedicina i zdravstvo	10,1	3,9	15,0
Biotehničke znanosti	2,4	0,8	3,8
Društvene znanosti	39,6	27,3	49,4
Humanističke znanosti	5,2	4,7	5,6
Prirodne znanosti	3,5	2,3	4,4
Tehničke znanosti	26,0	50,8	6,3
Umjetnost	0,3	0,0	0,6
Ostalo	12,8	10,2	15,0
Ukupno	100%		

Najviše ispitanika koji su upisali studij, preko 39%, upisali su programe društvenih znanosti i ove programe znatno češće biraju djevojke nego mladići (49,4% djevojke naspram 27,3% kod mladića). Sljedeći najčešće birani programi su iz područja tehničkih znanosti koje daleko češće biraju mladići od djevojaka (50,8% mladići naspram 6,3% djevojaka).

Uz vrstu studija i program studija, treća odrednica studijskog iskustva odnosi se na način studiranja, odnosno je li plaća studij ili studira uz potporu ministarstva. Od ispitanika koji se trenutno školuju uz potporu ministarstva školuje se njih 74,3 – nešto više djevojaka nego mladića, dok se ostali školuju uz osobno plaćanje 25,7%.

T. 11 – Način studiranja:

NAČIN STUDIRANJA	%	M (%)	Ž (%)
Uz potporu ministarstva	74,3	68,1	79,3
Uz osobno plaćanje	25,7	31,9	20,7

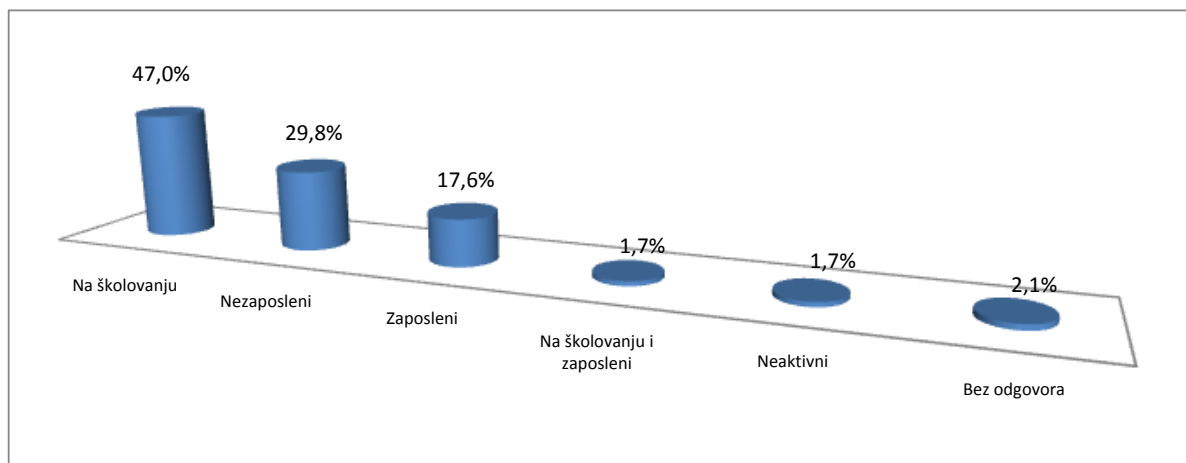
S obzirom na rezultate istraživanja, sustav stipendiranja visokog obrazovanja razvijeniji je od sustava srednjoškolskog stipendiranja. Stipendije tijekom studiranja koristi 2,4% ispitanika.

Među polaznicima visokog obrazovanja, oko pola je imalo neki oblik radnog iskustva.

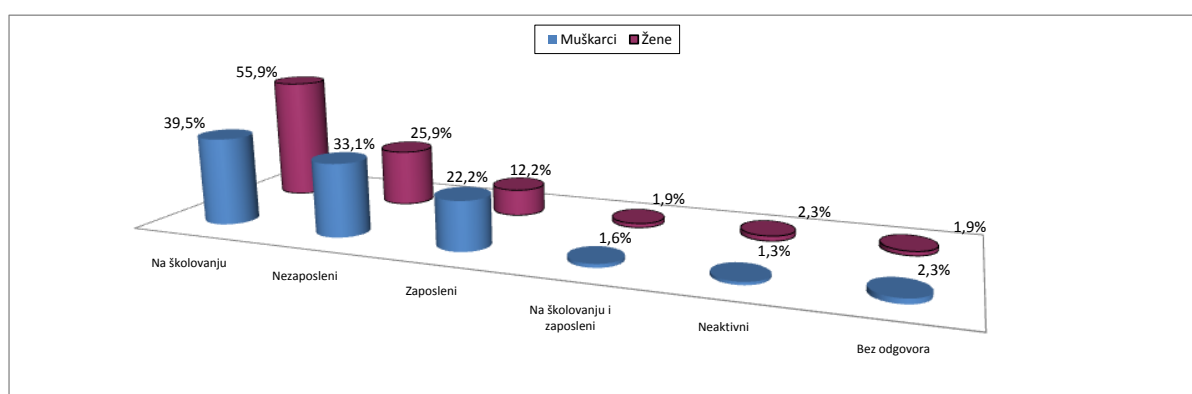
Najveći broj ispitanika nastavio je školovanje na Sveučilištu u Zadru 25,7%, koliko i na Sveučilištu u Zagrebu, Sveučilištu u Splitu 13,9%, Sveučilištu u Rijeci 12,2%, dok je 8,7% ispitanika nastavilo školovanje na veleučilištima i visokim školama.

2.2 RADNE KARIJERE

Slika 2 – Trenutni status ispitanika (%)

Slika 3 – Trenutni status ispitanika prema spolu (%)

U trenutku istraživanja najveći broj ispitanika – 47,0% nalazio se na školovanju, 29,8% ih je nezaposleno, 17,6% zaposleno, 1,7% se školuje uz rad, 1,7% ih je neaktivno, a 2,1% se nije izjasnilo o svom radnom statusu. Gledano po spolu, djevojke u nešto većoj mjeri participiraju među onima koji su na školovanju a mladići su nešto zastupljeniji među zaposlenima i nezaposlenima.

2.2.1 Hodogram radne karijere

2.2.2 Zaposleni

U ovom odjeljku iznose se pokazatelji odbijeni istraživanjem koji se odnose na osobe koje su trenutno zaposlene.

Trenutno zaposlene osobe znatno se razlikuju po spolnoj strukturi: 68,3% su zaposleni mladići 31,7% djevojke. Dominantan razlog za to je što su u trenutku istraživanja (dvije godine po završetku srednje škole) značajni dio generacijske populacije još uvijek na školovanju, a njihovoj strukturi je prevaga na strani djevojaka. U obrazovnoj strukturi zaposlenih dominiraju završeni učenici četverogodišnjih strukovnih škola (51,5%), potom strukovnih trogodišnjih obrtničkih škola (33,7%), te strukovnih trogodišnjih industrijskih škola (8,9%) te gimnazija (2%).

Kad je riječ o zanimanjima trenutno zaposlenih osoba, najveći broj ih radi u uslužnim i trgovačkim zanimanjima (34,7%) te jednostavnim zanimanjima (25,7%). Ostali rodovi zanimanja zastupljeni su s malim udjelima.

Najveći broj ih radi u ostalim uslužnim djelatnostima (11,9%), djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane (9,9%), te djelatnosti trgovina, popravak motornih vozila i predmeta za kućanstvo (10,1%). Veliki broj ispitanika, preko 54,5% nije odgovorio na ovo pitanje, 2% ih izjavljuje da ne zna djelatnost tvrtke, tako da, iako su im bile ponuđene sve grane djelatnosti, za veliki broj ispitanika možemo reći da ne znaju koja je djelatnost tvrtke u kojoj rade.

T. 11 – Veličina tvrtki po broju zaposlenih:

BROJ ZAPOSLENIH	%
Manje od 5 zaposlenih	49,5
Između 5 i 9 zaposlenih	11,9
10 do 19	4,0
20 do 49	3,0
50 do 99	0,0
100 do 249	0,0
250 do 499	0,0
500 i više	0,0
Ne zna	8,9
Bez odgovora	22,8

Najveći broj zaposlenih, više od 60%, radi u poduzećima s manje od 10 zaposlenih, u poduzećima s između 10 i 50 zaposlenika radi 7,0% ispitanika. Među ispitanicima nije bilo osoba koje su bile zaposlene u srednje velikim poduzećima s između 50 i 250 zaposlenika kao

ni u velikim poduzećima s više od 250 zaposlenika. Istodobno, veliki broj ispitanika ne zna, odnosno nije odgovorio na pitanje o broju zaposlenika tvrtke u kojoj radi (33,7%).

T. 12 – Zaposlenost prema vrstama ugovora o radu:

VRSTA UGOVORA O RADU	%
Ugovor o radu na neodređeno vrijeme	2,0
Ugovor o radu na određeno vrijeme	53,5
Ugovor o djelu/autorski ugovor	4,0
Ispomoć u obiteljskom poslu	1,0
Samozaposlen	1,0
Bez ugovora o radu	2,0
Ne zna	0,0
Bez odgovora	33,7
Nešto drugo	3,0

Prema vrsti ugovora o radu najveći broj ispitanika, od onih koji su odgovorili na pitanje, ima ugovor o radu na određeno vrijeme (53,5%), slijedi ugovor o djelu/autorski ugovor (4,0%) te radu na neodređeno vrijeme (2,0%), ostali oblici rada su gotovo zanemarivi. Najveći broj trenutno zaposlenih, od onih koji su odgovorili na pitanje, ima status prijavljenog zaposlenika, dok njih svega 2,0% nije prijavljeno, tj. nema ugovora o radu, odnosno „radi na crno“.

T. 13 – Kanali i načini zapošljavanja:

NAČIN ZAPOŠLJAVANJA	%
Informirao ili uputio poznanik	9,9
Preko oglasa (tisak, radio, Internet)	1,0
Informirao ili uputio prijatelj	30,7
Informirao ili uputio član obitelji ili rođak	23,8
Preko škole, obrazovnog programa, strukovnih udruženja	0,0
Javio sam se na natječaj i postigao bolje rezultate od drugih	2,0
Preko Hrvatskog zavoda za zapošljavanje	1,0
Ne zna	1,0
Nešto drugo	1,0
Bez odgovora	29,7

Ispitanici su se najčešće zapošljavali, odnosno dolazili do informacija o slobodnim radnim mjestima preko informiranja od strane prijatelja, poznanika i rodbine (64,4% ispitanika).

T. 14 – Primanja trenutno zaposlenih:

IZNOS PRIMANJA	%	M (%)	Ž (%)
Primanja od 1501 do 3000 kuna	24,8	18,8	37,5
Primanja od 3001 do 4500 kuna	32,7	36,2	25,0
Primanja od 4501 do 6000 kuna	8,9	10,1	6,3
Više od 6000 kuna	2,0	2,9	0,0
Ne zna	1,0	1,4	0,0
Bez odgovora	30,7	30,4	31,3

T. 15 – Zadovoljstvo trenutnim zaposlenjem:

ZADOVOLJSTVO TRENUTNIM POSLOM	%
1 nezadovoljan	0,0
2	0,0
3	3,0
4	2,0
5	9,9
6	16,8
7	19,8
8	7,9
9 izrazito zadovoljan	0,0
Ne zna	1,0
Bez odgovora	39,6

Zadovoljstvo trenutnim zaposlenjem ispitanici su procjenjivali na skali od 1 - *izrazito nezadovoljan* do 9 - *izrazito zadovoljan*. Prosječna ocjena zadovoljstva ispitanika trenutnim poslom od 6,2 ukazuje da su pretežito zadovoljni poslom koji rade.

T. 16 – Procjena korisnosti stečenog obrazovanja za obavljanje posla trenutnog zaposlenja:

KORISNOST STEČENOG OBRAZOVANJA	%	Četverogodišnja strukovna ili tehnička (%)	Trogodišnja obrtnička strukovna (%)	Trogodišnja industrijska strukovna (%)
Potpuno beskorisno	2,0	1,9	0,0	0,0
Ne baš korisno	3,0	3,8	0,0	0,0
Korisno	42,6	46,2	47,1	22,2
Vrlo korisno	22,8	25,0	17,6	22,2
Bez odgovora	29,7	23,1	35,3	55,6

Više od polovine trenutno zaposlenih ispitanika (65,4%) smatraju obrazovanje koje su završili korisnim i vrlo korisnim za obavljanje trenutnog posla. Svega 5,7% i to učenika strukovnih četverogodišnjih škola smatra stečeno obrazovanje *potpuno beskorisno* ili *ne baš korisno*.

Tijekom rada na trenutnom zaposlenju 2,0% ispitanika pohađalo je ili trenutno pohađa neki oblik dodatnog obučavanja.

O promjeni posla razmišlja svega 1,0% ispitanika, dok o traženju dodatnog posla ne razmišlja nitko od onih koji su trenutno zaposleni.

2.2.3 Osobe bez posla

Kad se radi o osobama bez zaposlenja radi se zapravo o dva tipa osoba bez zaposlenja: osobe koje ne rade ali traže zaposlenje (nezaposleni) i osobama koje ne rade niti traže posao (neaktivni).

2.2.3.1 Nezaposleni

Među ukupnim brojem ispitanika 29,8% je nezaposlenih.

T. 17 – Struktura nezaposlenih po vrsti završene srednje škole:

VRSTA ZAVRŠENE SREDNJE ŠKOLE	%
Gimnazija	0,6
Strukovna četverogodišnja škola	46,2
Strukovna trogodišnja industrijska škola	19,3
Strukovna trogodišnja obrtnička škola	25,7
Umjetnička škola	8,2

T. 18 – Struktura nezaposlenih duljini nezaposlenosti:

DULJINA NEZAPOSLENOSTI	%	M (%)	Ž (%)
Do 3 mjeseca	4,7	4,9	4,4
Od 3 do 6 mjeseci	11,7	11,7	11,8
Od 6 do 9 mjeseci	3,5	4,9	1,5
Od 9 do 12 mjeseci	6,4	7,8	4,4
Od 1 do 2 godine	22,2	20,4	25,0
Više od 2 godine	49,1	48,5	50,0
Bez odgovora	2,3	1,9	2,9

Dugotrajna nezaposlenost (nezaposlenost preko 12 mjeseci) prisutna je kod više od 71,3% nezaposlenih i to podjednako i kod ženskih i kod muških ispitanika.

Nezaposlene osobe karakterizira aktivno traženje i prihvaćanje odgovarajućeg posla. 34,5% ispitanika koji su nezaposleni izjavljuje da bi u roku od 2 tjedna mogli početi raditi ukoliko bi im odgovarajući posao bio ponuđen. Istodobno, u protekla 4 tjedna 32,2% nezaposlenih ispitanika je na bilo koji način tražilo posao.

Od početka traženja posla 3,5% ispitanika navodi da je slalo zamolbe za posao, i jednako toliko da su bili na razgovoru za posao, što zapravo ukazuje na popriličnu neaktivnost u traženju posla.

T. 21 – Razlozi zbog kojih nezaposleni ispitanici ne traže posao:

RAZLOZI	%
Bez posebnog razloga	83,8
Nešto drugo	4,4
Obiteljski, osobni, zdravstveni razlozi	7,4
Mislite da nema posla za vas	4,4

Svega 4,7% nezaposlenih ispitanika razmišlja o daljnjem školovanju.

Od ispitanika koji su trenutno nezaposleni prijavljeno je na Hrvatski zavod za zapošljavanje 56,1%, žene (37,5%) i muškarci (62,5%).

2.2.3.2 Neaktivni

Među ukupnim brojem ispitanika neaktivnih je 1,7%. Više od pola ih je neaktivno na tržištu rada zbog kućnih obveza, odnosno brige o djeci, a ostali su to zbog bolesti ili su jednostavno uzeli predah od učenja i rada.

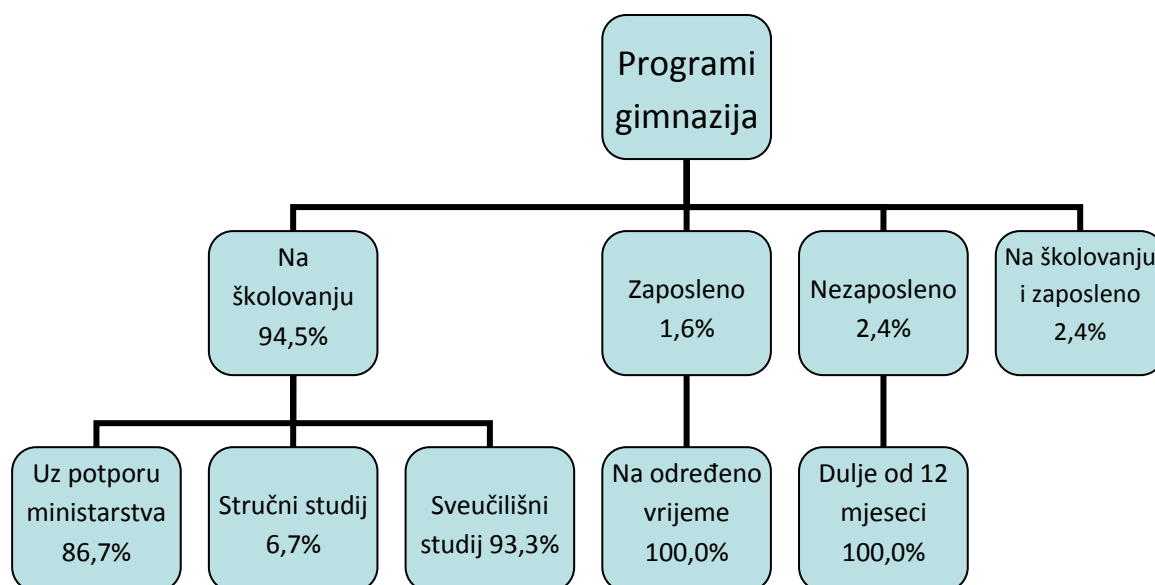
Polovica smatra tek donekle vjerojatnim da će se u skoroj budućnosti početi školovati ili tražiti posao, odnosno raditi.

3. PRIKAZ REZULTATA PREMA VRSTI OBRAZOVANJA

3.1 Gimnazijski programi

Gimnazije (opće ili specijalizirane) su srednje škole u kojima se izvodi nastavni plan i program u najmanje četverogodišnjem trajanju, čijim završavanjem učenik stječe srednju školsku spremu. Gimnazije kao općeobrazovne škole su prijelazni stupanj k profesionalnom osposobljavanju u višim i visokim školama te fakultetima tj. one ne osposobljavaju učenike za neko posebno zanimanje već ih uglavnom usmjeravaju na daljnje školovanje.

Slika 4 - Hodogram radnih i obrazovnih karijera dvije godine po završetku srednje škole (škol. god. 2010./2011.) učenika gimnazija

Ispitanici gimnazijskih programa u velikoj mjeri su zadovoljni završenim programom i školom koju su završili. Na skali od 1 do 5 zadovoljstvo programom prosječno ocjenjuju s 4,34, dok zadovoljstvo školom prosječno ocjenjuju s 4,30. Većina ih je zadnji razred

školovanja završila s odličnim uspjehom (51,9%), vrlo dobrim uspjehom 44,1%, 3,1% s dobrim uspjehom, dok ih 1,0% izjavljuje da ne zna s kojim su uspjehom završili školovanje.

T. 22 – Postignut uspjeh u posljednjem razredu srednje škole po školama s gimnazijskim programima (%):

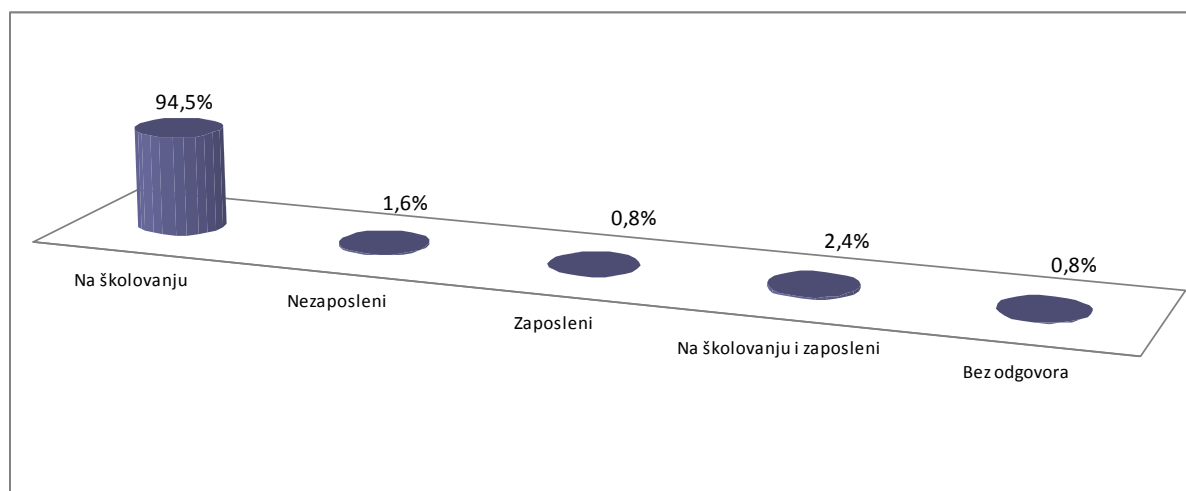
	F.Petrić	J.Baraković	V.Nazor	Klasična	Privatna	SŠ Pag	SŠ Benkovac	SŠ Obrovac
Dovoljan	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dobar	6,3	3,3	3,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Vrlo dobar	34,4	36,7	63,6	50,0	0,0	40,0	37,5	50,0
Odličan	59,4	60,0	33,3	50,0	100,0	60,0	62,5	0,0
Ne zna	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	50,0

Tijekom školovanja 7,9% je radilo povremene poslove. Nakon srednje škole 96,1% ispitanika je pokušalo nastaviti školovanje. Glavni razlog zbog kojeg su htjeli nastaviti školovanje je zato što smatraju da fakultetska diploma povećava mogućnosti zaposlenja (75,6%). 63,8% ispitanika se nakon srednje škole osjećalo vrlo dobro pripremljeno za nastavak karijere dok ih je 35,4% smatralo da su donekle dobro pripremljeni za nastavak karijere.

T. 23 – Pripremljenost ispitanika za nastavak karijere prema školama (%):

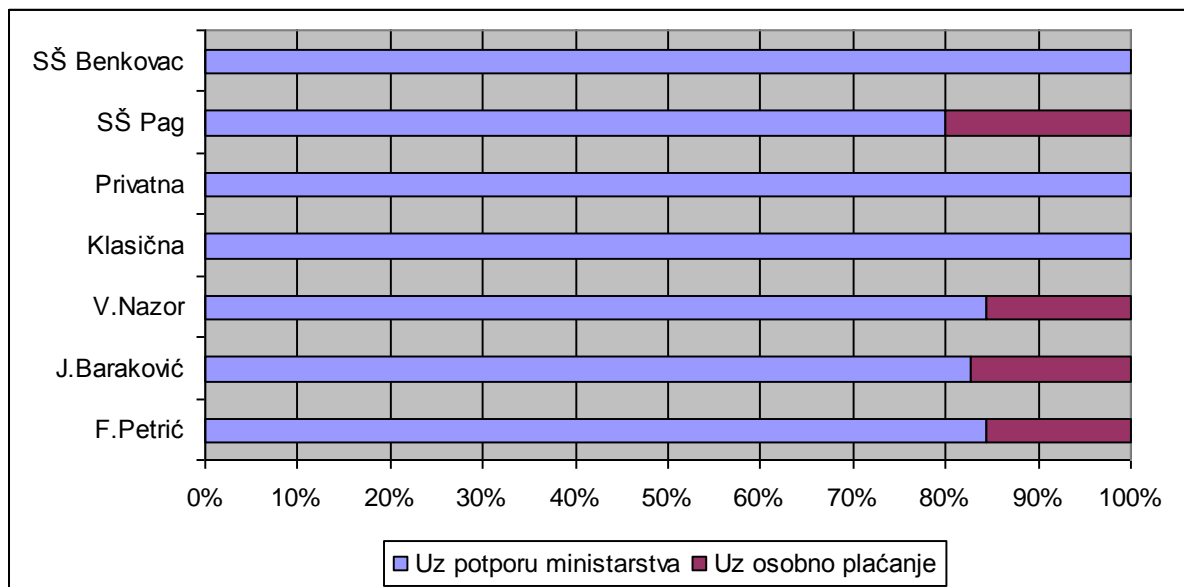
	F.Petrić	J.Baraković	V.Nazor	Klasična	Privatna	SŠ Pag	SŠ Benkovac	SŠ Obrovac
Vrlo dobro pripremljen	65,6	76,7	63,6	30,0	100,0	50,0	62,5	100,0
Donekle dobro pripremljen	34,4	23,3	36,4	70,0	0,0	50,0	37,5	0,0

Slika 5 – Gimnazije – trenutni status ispitanika (%)

Najveći broj ispitanika gimnazijskih programa nalazi se trenutno na školovanju, što je i za očekivati obzirom na orijentaciju gimnazija.

Slika 7 – Udio učenika koji se školuju obzirom na način plaćanja školarine

Uz potporu ministarstva školuje se 16,5% ispitanika. Najveći broj ispitanika (95,3%) je nastavio školovanje neposredno nakon završetka srednje škole.

T. 24 – Sveučilišta na kojima se školuju prema školama (%):

	F.Petrić	J.Baraković	V.Nazor	Klasična	Privatna	SŠ Pag	SŠ Benkovac
Zagreb	62,5	75,9	30,0	40,0	100,0	54,5	42,9
Split	12,5	3,4	26,7	10,0	0,0	9,1	14,3
Zadar	12,5	6,9	30,0	40,0	0,0	18,2	28,6
Rijeka	6,3	10,3	10,0	0,0	0,0	18,2	14,3
Dubrovnik	0,0	3,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Bez odgovora	6,3	0,0	3,3	10,0	0,0	0,0	0,0

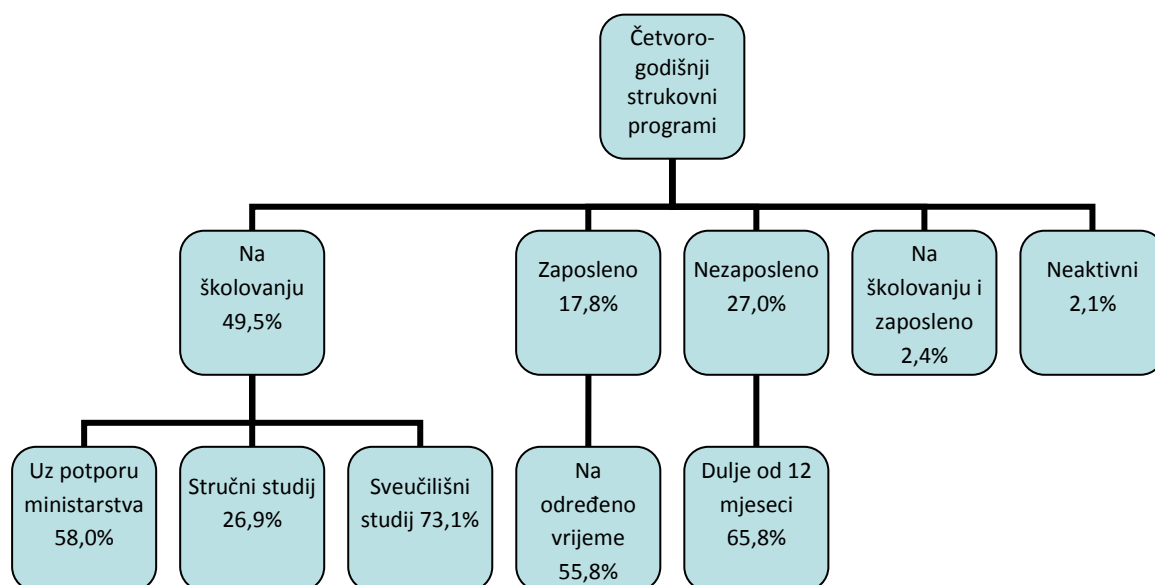
3.2 Četverogodišnji strukovni programi

Strukovne škole su tehničke, industrijske, obrtničke i druge, što se određuje prema vrsti nastavnog plana i programa o kojem ovisi i njihovo trajanje (NN 87/2008).

Opća je značajka tehničkih i srodnih škola dobro opće obrazovanje, temeljito znanje o prirodnim pojavama i zakonima, upotrebljivo matematičko i informatičko znanje te

osposobljenost za obavljanje zadaće određene zahtjevom utvrđenog zanimanja. Traju četiri ili pet godina. Nakon završetka školovanja i položene državne mature učenici imaju mogućnost nastaviti školovanje na strukovno srodnim, a i drugim visokim učilištima.

Slika 8 - Hodogram radnih i obrazovnih karijera dvije godine po završetku srednje škole (škol. god. 2010./2011.) učenika strukovnih četverogodišnjih škola

Ispitanici četverogodišnjih strukovnih programa su uglavnom zadovoljni završenim programom i školom koju su završili. Na skali od 1 do 5 zadovoljstvo programom prosječno ocjenjuju s 3,94, dok zadovoljstvo školom prosječno ocjenjuju s 3,93. Većina ih je zadnji razred školovanja završila s vrlo dobrim uspjehom 48,4%, 24,6% s odličnim uspjehom, 23,2% s dobrim uspjehom, i 0,7% s dovoljnim uspjehom dok ih 2,4% izjavljuje da ne zna s kojim su uspjehom završili školovanje.

T. 25 – Uspjeh u zadnjem razredu prema školama (%):

	Dovoljan	Dobar	Vrlo dobar	Odličan	Ne zna
Ekonomska	0,0	17,5	59,6	22,8	0,0
HTUS	0,0	24,2	54,5	18,2	3,0
Medicinska	3,0	27,3	42,4	27,3	0,0
Pomorska	3,3	26,7	30,0	40,0	0,0
Benkovac	0,0	17,4	52,2	30,4	0,0

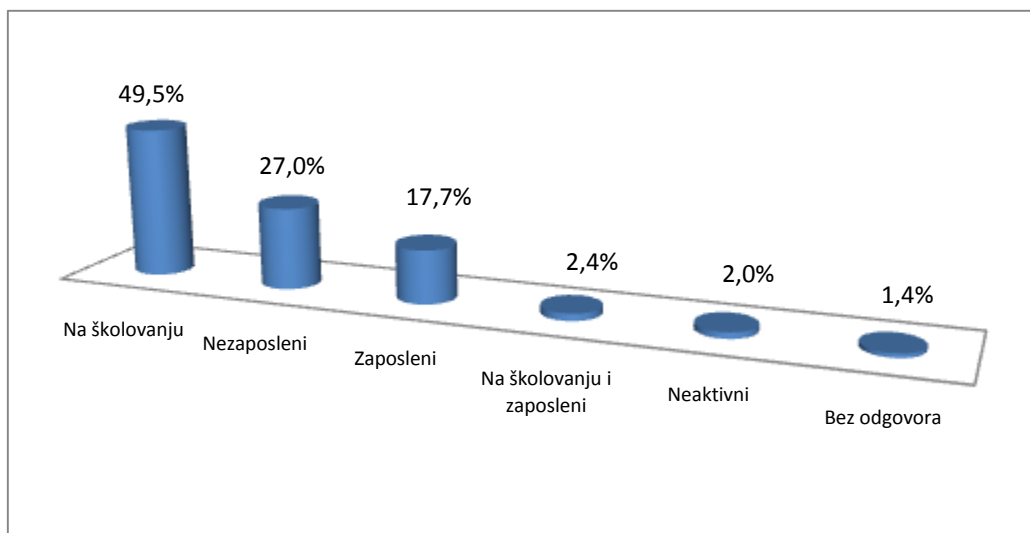
Obrovac	0,0	16,7	33,3	50,0	0,0
Grafička	0,0	16,1	51,6	19,4	12,9
SŠ Biograd	0,0	18,2	54,5	27,3	0,0
SŠ Gračac	0,0	20,0	80,0	0,0	0,0
Vice Vlatković	0,0	30,0	50,0	20,0	0,0
Tekstilna	0,0	14,3	42,9	28,6	14,3
Tehnička	0,0	35,3	47,1	17,6	0,0
Poljoprivredna	72,8	10,9	12,0	3,3	1,1

Tijekom školovanja 22,8% je radilo povremene poslove. Nakon srednje škole 53,9% ispitanika je pokušalo nastaviti školovanje. Glavni razlog zbog kojeg su htjeli nastaviti školovanje je zato što smatraju da fakultetska diploma povećava mogućnosti zaposlenja (46,1%). 38,9% ispitanika se nakon srednje škole osjećalo vrlo dobro pripremljeno za nastavak karijere, 58,4% donekle dobro pripremljenima i 1,7% slabo pripremljenima.

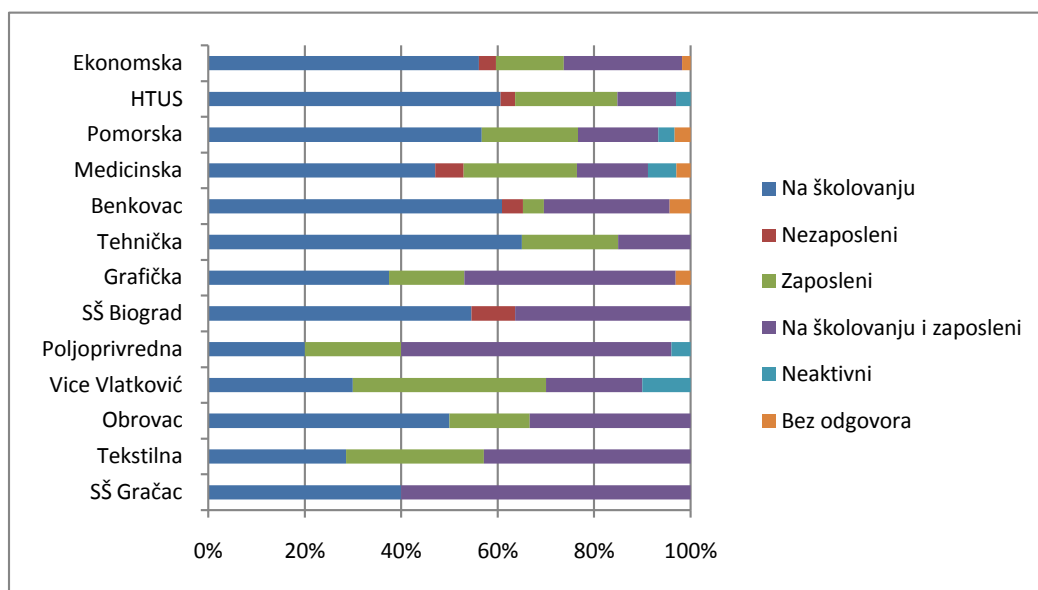
T. 26 – Pripremljenost za daljnji nastavak karijere prema školama (%):

	Vrlo dobro	Donekle dobro	Slabo
Ekonomska	19,6	78,6	1,8
HTUS	45,5	51,5	3,0
Medicinska	57,6	42,4	0,0
Pomorska	55,2	41,4	3,4
SŠ Benkovac	43,5	56,5	0,0
SŠ Obrovac	66,7	33,3	0,0
Grafička	47,2	52,8	0,0
SŠ Biograd	72,7	27,3	0,0
SŠ Gračac	40,0	60,0	0,0
Vice Vlatković	10,0	90,0	0,0
Tekstilna	28,6	71,4	0,0
Tehnička	45,0	55,0	0,0
Poljoprivredna	20,8	79,2	0,0

Slika 9 - Četverogodišnje strukovne škole - trenutni status ispitanika (%)

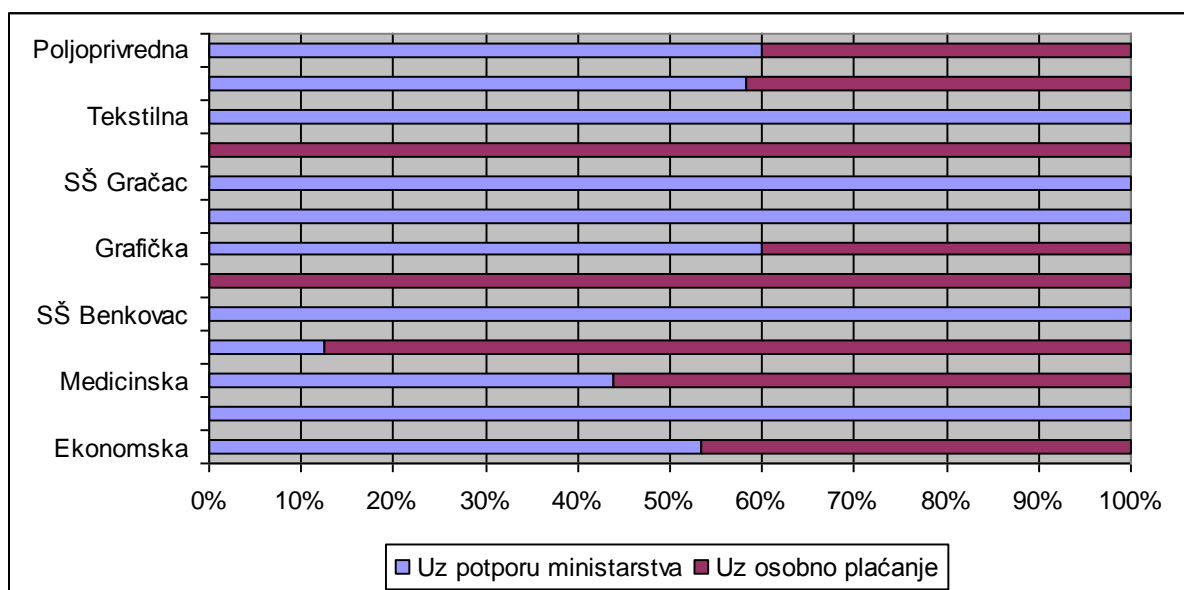

Slika 10 - Prikaz trenutnog statusa ispitanika koji su završili četverogodišnje strukovne programe

Najveći broj ispitanika je na školovanju, više od polovice. Uz potporu ministarstva školuje se 5,5% a uz pomoć roditelja njih 52,4%. Stipendiju prima njih 2,1%. Najveći broj ispitanika je nastavio školovanje neposredno nakon srednje škole 87,6%.

Slika 11 - Učenici koji se školuju obzirom na način plaćanja školarine

T. 27 – Školovanje na srodnim fakultetima i visokim školama prema školama (%):

	Udio upisanih na srodne studije %	Studiji
Ekonomska	62,5	Ekonomija, pravo, upravno pravo
HTUS	15,0	Kultura i turizam, turistički menadžment
Medicinska	62,5	Sestrinstvo, sanitarno inženjerstvo, fizioterapija, stomatologija, farmacija
Pomorska	76,5	Nautika, Brodostrojarstvo, Pomorski menadžment
SŠ Benkovac	64,3	Ekonomija, računalstvo, strojarstvo
SŠ Obrovac	33,3	Ekonomija
Grafička	0,0	Grafička tehnologija, Multimedija
SŠ Biograd	50,0	Ekonomija
SŠ Gračac	100,0	Ekonomija
Vice Vlatković	66,7	elektrotehnika, računalstvo
Tekstilna	50,0	Likovna pedagogija
Tehnička	92,3	Građevinarstvo, računalstvo, elektrotehnika, brodstrojarstvo
Poljoprivredna	40,0	Poljoprivreda, zaštita bilja

Korist prethodnog obrazovanja za traženje posla i zapošljavanje ispitanici koji su trenutno zaposleni procjenjuju u najvećoj mjeri kao korisno 46,2% i kao vrlo korisno 25,0%, 3,8% kao ne baš korisno i svega 2% te kao potpuno beskorisno.

3,8% ispitanika pohađa ili je pohađao/la obuku na poslu.

Većina ispitanika smatra da je adekvatno kvalificirana (61,5%) za posao koji sada radi, a da je prekvalificirana 11,5% ispitanika.

2,0% ispitanika razmišlja o promjeni posla, dok onih koji razmišljaju o traženju dodatnog posla nema.

Najveći broj zaposlenih ima primanja između 3001 i 4500 kuna (26,9%), 9,6% ima primanja od 4501 do 6000 kuna, 21,2% manje od 3000 kuna, a 3,8% ispitanika ima primanja viša od 6001 kunu. Na pitanje nije odgovorilo 38,5% ispitanika.

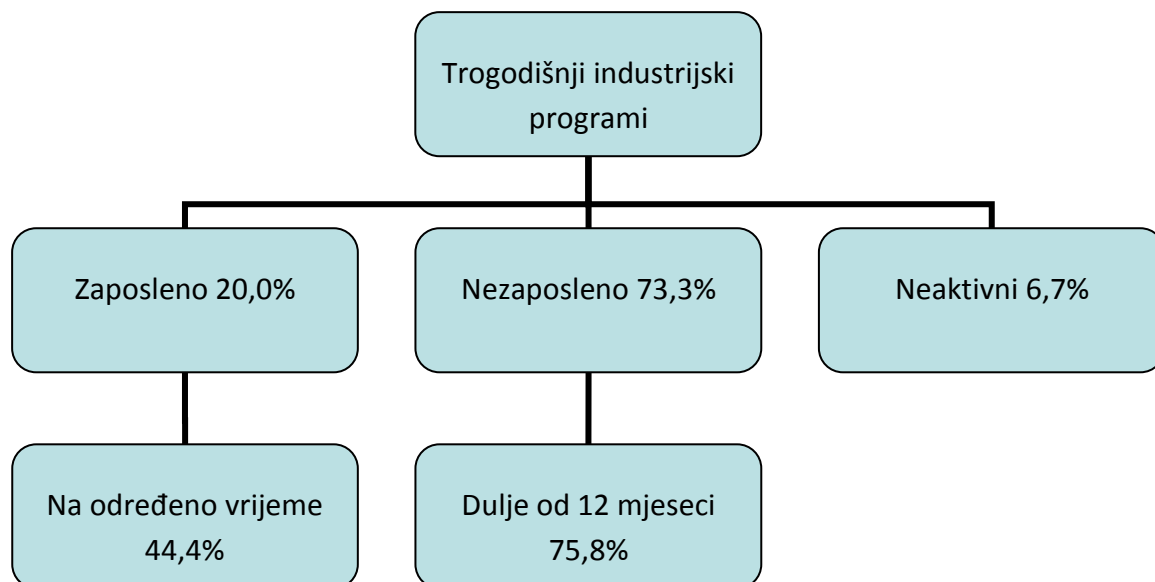
Među ispitanicima koji su nezaposleni 65,8% njih spada u kategoriju dugotrajno nezaposlenih.

40,5% izjavljuje da ukoliko bi im odgovarajući posao bio ponuđen sada da bi odmah mogli početi raditi, dok je u protekla 4 tjedna na bilo koji način tražilo posao 59,5%. O daljnjem školovanju razmišlja 3,8% ispitanika koji su nezaposleni i to većinom radi boljeg obavljanja posla u svom zanimanju 66,7%, te zbog promjene zanimanja 33,3%. U evidenciju Hrvatskog zavoda za zapošljavanje prijavljeno je 59,5% nezaposlenih ispitanika.

3.3 Trogodišnji strukovni industrijski programi

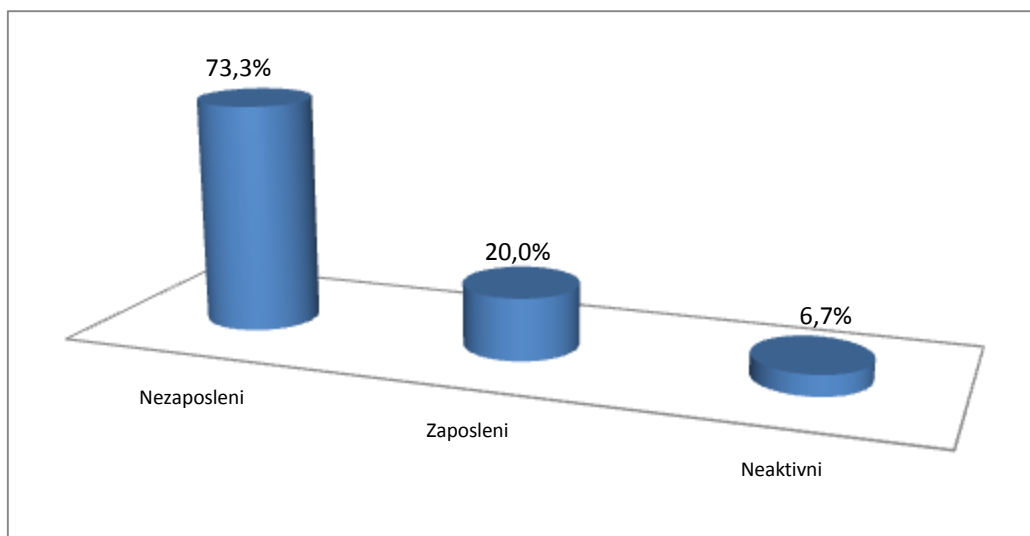
Školovanjem u industrijskoj škola učenik će steći znanja, vještine i navike kojima će se moći svrstati u rad bez dugoga razdoblja uvođenja u posao. Traju tri godine. Nakon njihovog završetka moguć je nastavak školovanja na nekim veleučilištima.

Slika 12 - Hodogram radnih i obrazovnih karijera dvije godine po završetku srednje škole (škol. god. 2010./2011.) učenika strukovnih trogodišnjih industrijskih škola

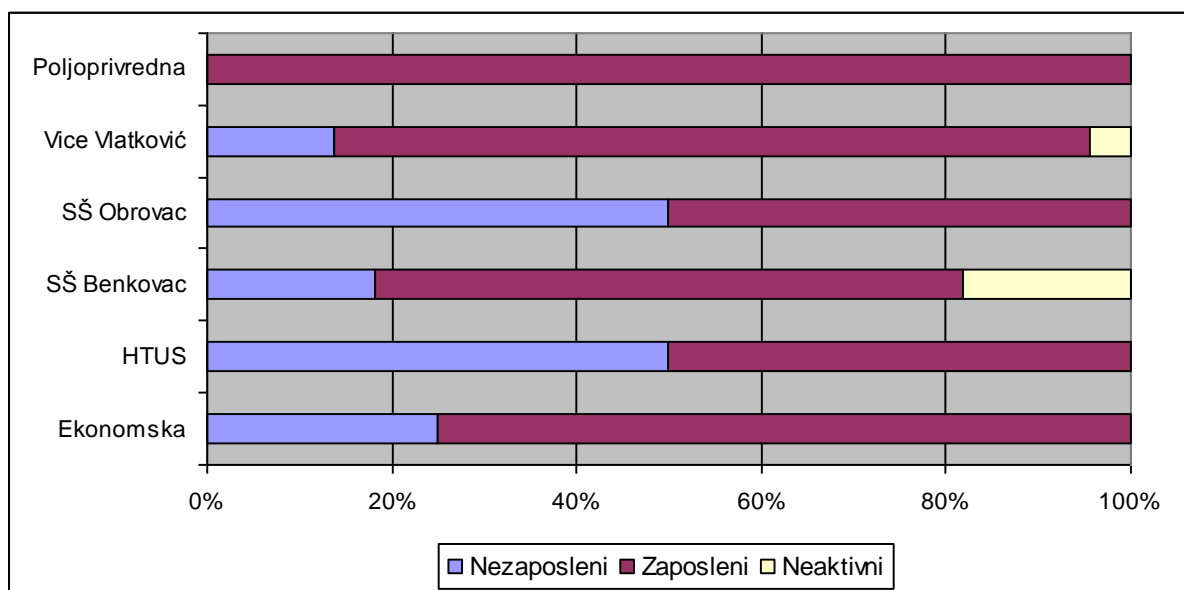
Ispitanici uglavnom postižu dobar uspjeh u završnom razredu (48,9%), 33,3% ispitanika postiže vrlo dobar uspjeh, 13,3% odličan uspjeh, a 4,4% ispitanika ne zna s koji su uspjehom završili. Uglavnom su zadovoljni školom i programom koji završavaju. Na skali od 1 do 5 zadovoljstvo programom prosječno ocjenjuju s 3,64, dok zadovoljstvo školom prosječno ocjenjuju s 3,51. Smatraju da su donekle dobro pripremljeni za nastavak karijere (88,9%), 11,1% ih smatra da su vrlo dobro pripremljeni. Nitko ne smatra da je slabo pripremljen.

Slika 13 - Trogodišnje industrijske škole - trenutni status ispitanika

Najveći broj ispitanika je nezaposlen.

Slika 14 - Prikaz trenutnog stanja ispitanika koji su završili trogodišnje industrijske škole

Korist prethodnog obrazovanja za traženje posla i zapošljavanje ispitanici koji su trenutno zaposleni procjenjuju u najvećoj mjeri kao korisno 22,2%, vrlo korisno 22,2% i ne baš korisno 33,3%, a 19,6% ih nije odgovorilo na pitanje o koristi prethodnog obrazovanja za posao koji sada rade.

Među ispitanicima koji su zaposleni nema onih koji pohađaju ili su pohađali/la obuku na poslu.

33,3% ispitanika smatra da su adekvatno kvalificirani za posao koji sada rade.

Nitko od ispitanika ne razmišlja o promjeni posla.

Najveći broj zaposlenih (33,3%) ima primanja između 1501 i 3000 kuna, 22,2% ima primanja između 3001 i 4500 kuna, i jednako toliki postotak između 450 i 6001 kunu. Nešto manje od trećine ispitanika nije željelo reći kolika im je plaća.

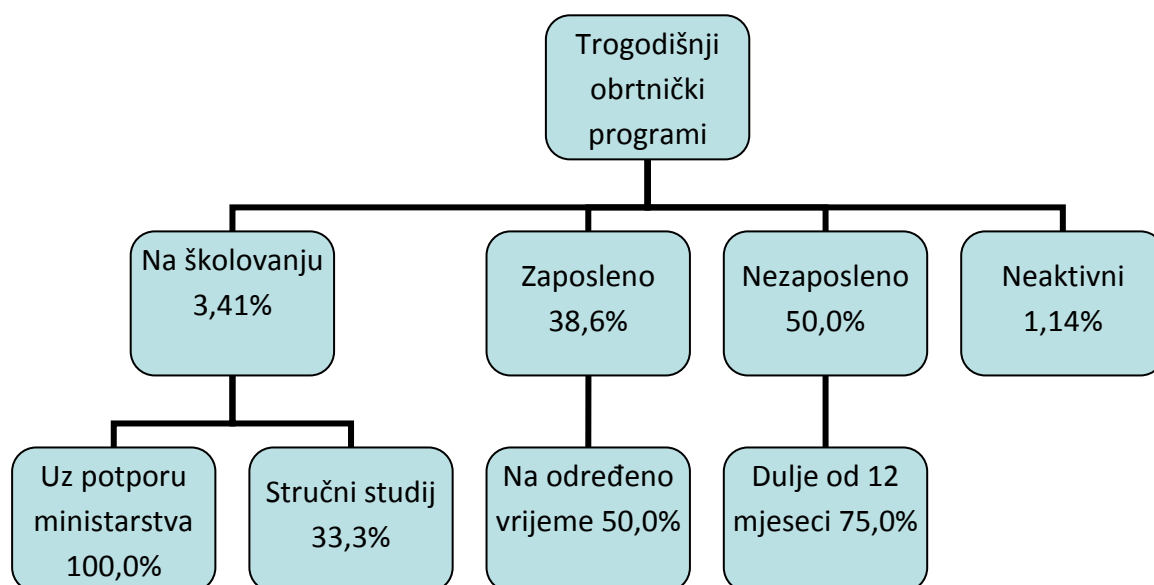
Među ispitanicima koji su nezaposleni 75,8% njih spada u kategoriju dugotrajno nezaposlenih.

21,2% izjavljuje da ukoliko bi im odgovarajući posao bio ponuđen sada da bi odmah mogli početi raditi, dok je u protekla 4 tjedna na bilo koji način tražilo posao 36,4%. O daljnjem školovanju razmišlja 9,1% ispitanika koji su nezaposleni. U evidenciju Hrvatskog zavoda za zapošljavanje prijavljeno je 51,5% nezaposlenih ispitanika.

3.4 Trogodišnji strukovni obrtnički programi

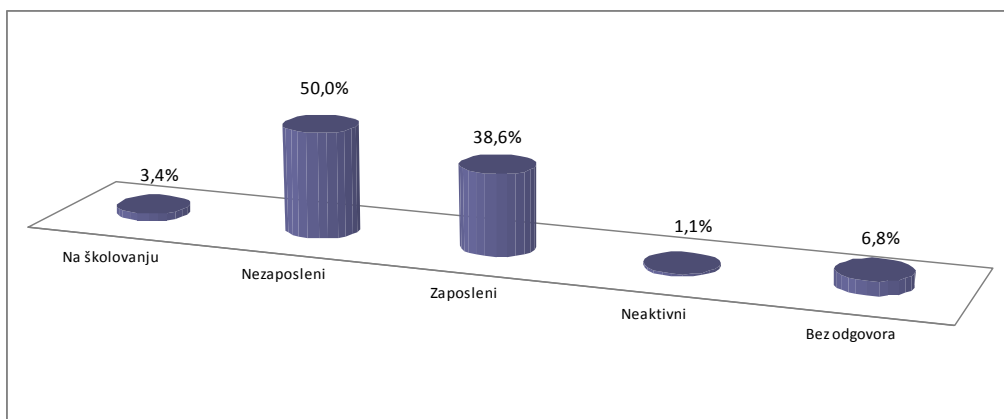
Školovanje u obrtničkim zanimanjima ostvaruje se po jedinstvenom modelu obrazovanja kojeg karakterizira sklopljeni Ugovor o naukovanju između učenika (njegovog roditelja/skrbnika) i licenciranog obrta ili trgovačkog društva, te visoki udio praktične nastave (do 900 sati godišnje). Traju tri do tri i pol godine. Nakon njihovog završetka moguć je nastavak školovanja na nekim veleučilištima.

Slika 15 - Hodogram radnih i obrazovnih karijera dvije godine po završetku srednje škole (škol. god. 2010./2011.) učenika strukovnih trogodišnjih obrtničkih škola

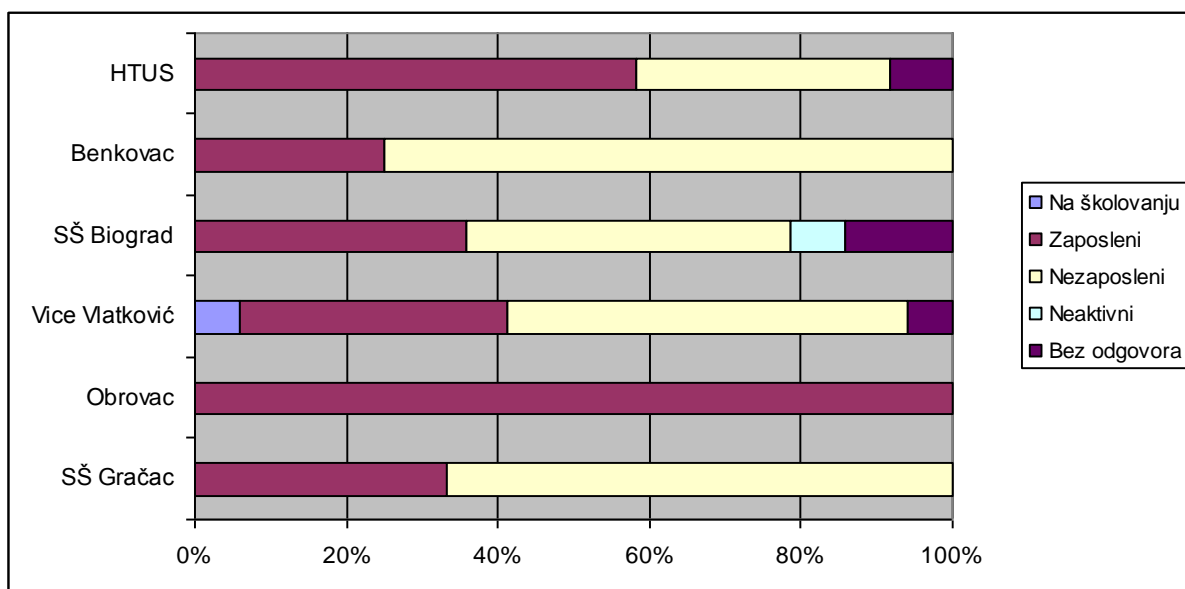

Ispitanici uglavnom postižu dobar uspjeh u završnom razredu (56,8%), 32,9% ispitanika postiže vrlo dobar uspjeh, 2,3% dovoljan i 4,5% odličan uspjeh, a 3,5% ih ne zna s kojim su uspjehom završili školovanje. Uglavnom su zadovoljni školom i programom koji završavaju. Na skali od 1 do 5 zadovoljstvo programom prosječno ocjenjuju s 3,73, dok zadovoljstvo školom prosječno ocjenjuju s 3,59. Smatraju da su donekle dobro pripremljeni za nastavak karijere (72,7%), 12,5% ih smatra da su vrlo dobro pripremljeni, a 11,4% da su slabo pripremljeni.

Slika 16 - Trogodišnje strukovne škole - trenutni status ispitanika

Slika 17 - Prikaz trenutnog stanja ispitanika koji su završili trogodišnje obrtničke škole

Korist prethodnog obrazovanja za traženje posla i zapošljavanje ispitanici koji su trenutno zaposleni procjenjuju u najvećoj mjeri kao korisno 47,1%, vrlo korisno 17,6%. Nema učenika koji korist prethodnog obrazovanja za traženje posla i zapošljavanje ocjenjuju kao nekorisne ili kao potpuno beskorisne.

Među ispitanicima koji su zaposleni nema onih koji pohađaju ili su pohađali/la obuku na poslu.

Većina ispitanika smatra da je adekvatno kvalificirana (61,8%) za posao koji sada radi.

Nema ispitanika koji razmišlja o promjeni posla. Za 69,8% ispitanika trenutno zaposlenje je prvo zaposlenje. Najveći broj zaposlenih ima primanja između 3001 i 4500 kuna (44,1%),

26,5% ima primanja do 3000 kuna, a 5,9% više od 4501 kune. 23,5% ispitanika nije odgovorilo na pitanje.

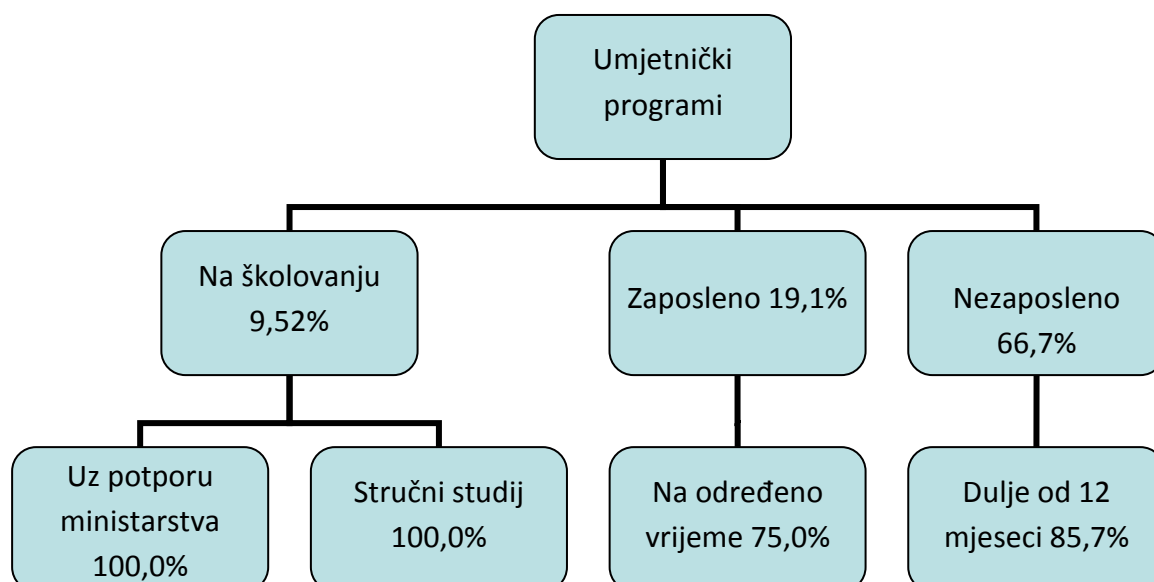
Među ispitanicima koji su nezaposleni 75% njih spada u kategoriju dugotrajno nezaposlenih.

43,2% izjavljuje da ukoliko bi im odgovarajući posao bio ponuđen sada da bi odmah mogli početi raditi, dok je u protekla 4 tjedna na bilo koji način tražilo posao 54,5%. O daljnjem školovanju razmišlja 2,3% ispitanika koji su nezaposleni. U evidenciju Hrvatskog zavoda za zapošljavanje prijavljeno je 56,8% nezaposlenih ispitanika.

3.4 Umjetnički programi

Školovanje u umjetničkim školama traje četiri godine i obrazuju učenike u području glazbe, plesa, likovne umjetnosti i dizajna. Nakon završetka školovanja stječu srednju stručnu spremu, a polaganjem državne mature učenici imaju mogućnost nastaviti školovanje na strukovno srodnim, a i drugim visokim učilištima.

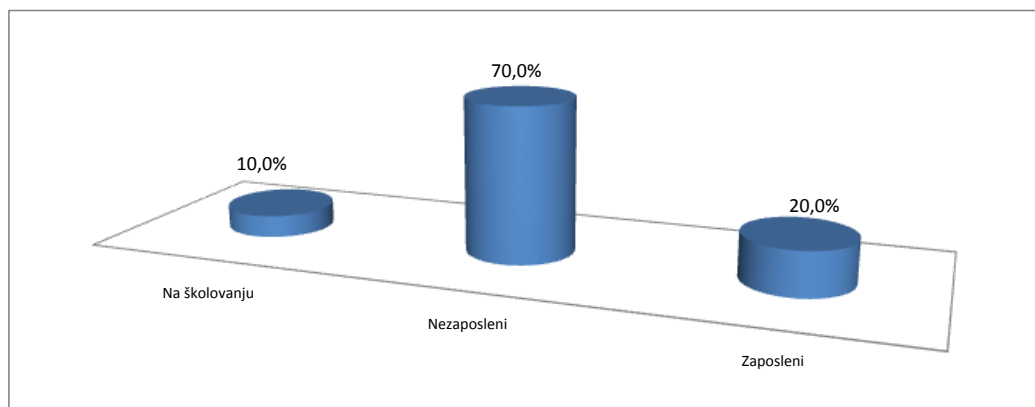
Slika 18 - Hodogram radnih i obrazovnih karijera dvije godine po završetku srednje škole (škol. god. 2010./2011.) učenika umjetničkih škola

Ispitanici uglavnom postižu vrlo dobar 52,4% uspjeh, dobar postiže 28,6% i odličan uspjeh u završnom razredu postiže 9,5%. Uglavnom su zadovoljni školom i programom koji

završavaju. Na skali od 1 do 5 zadovoljstvo programom ocjenjuju prosječnom ocjenom 3,50, a zadovoljstvo školom prosječnom ocjenom 3,45. Njih 23,8% smatra da su vrlo dobro pripremljeni za nastavak karijere, 66,6% ih smatra da su donekle dobro pripremljeni, a 4,8% da su slabo pripremljeni.

Slika 19 - Umjetničke škole - trenutni status ispitanika (%)

Korist prethodnog obrazovanja za traženje posla i zapošljavanje ispitanici koji su trenutno zaposleni procjenjuju podjednako sa 25% i kao ne baš korisno i kao vrlo korisno i kao korisno.

Među ispitanicima koji su zaposleni nema onih koji pohađaju ili su pohađali/la obuku na poslu.

Za sve ispitanika trenutno zaposlenje je prvo zaposlenje. Najveći broj zaposlenih ima primanja između 1500 i 3000 kuna (50,0%).

Među ispitanicima koji su nezaposleni 57,1% njih spada u kategoriju dugotrajno nezaposlenih.

85,7% izjavljuje da ukoliko bi im odgovarajući posao bio ponuđen sada da bi odmah mogli početi raditi, dok je u protekla 4 tjedna na bilo koji način tražilo posao 35,7%. O daljnjem školovanju razmišlja 7,1% ispitanika koji su nezaposleni. U evidenciju Hrvatskog zavoda za zapošljavanje prijavljeno je 64,3% nezaposlenih ispitanika.

ZAKLJUČAK

Obrazovni i radni put nakon završene srednje škole uvelike ovisi o vrsti srednje škole koju je netko završio. Ispitanici koji su završili gimnazijske programe, gotovo svi, nastavljaju školovanje. Ispitanici koji su završili četverogodišnje strukovne u više od polovice slučajeva nastavljaju školovanje, dok ispitanici koji su završili trogodišnje strukovne škole (industrijske i obrtničke) uglavnom ulaze na tržište rada. Kod ispitanika koji izlaze na tržište rada dvostruko je veći broj onih koji su zaposleni naspram nezaposlenih. Kod nezaposlenih, polovina ih je ušla u dugotrajnu nezaposlenost (nezaposleni su preko 12 mjeseci).

U usporedbi s prethodne tri generacije ispitanici ove generacije iskazuju sljedeće promjene:

- nastavak rasta udjela ispitanika koji smatraju da su im radna iskustva iz povremenog rada tijekom srednje škole bila korisna pri donošenju daljnjih profesionalnih odluka
- ispitanici smatraju u sve većoj mjeri da ih je školovanje pripremlilo za donošenje daljnjih odluka o karijeri
- veći broj ispitanika studira uz potporu ministarstva
- ispitanici koji su zaposleni manje su zadovoljni poslom, istovremeno sve manji broj njih razmišlja o promjeni posla
- nezaposleni pokazuju manji aktivizam u traženju posla nego što je to bio slučaj s prethodnom generacijom

Prilog A: Popis škola

SREDNJA ŠKOLA KNEZA BRANIMIRA, BENKOVAC	23420	BENKOVAC	ANTUNA MIHANOVIĆA 19
SREDNJA ŠKOLA BIOGRAD NA MORU	23210	BIOGRAD NA MORU	AUGUSTA ŠENOJE 29
SREDNJA ŠKOLA GRAČAC	23440	GRAČAC	ŠKOLSKA ULICA 8
SREDNJA ŠKOLA OBROVAC	23450	OBROVAC	OBALA HRVATSKOG ČASNIKA SENADA ŽUPANA BB
SREDNJA ŠKOLA BARTULA KAŠIĆA	23250	PAG	ANTE STARČEVIĆA 9
GIMNAZIJA FRANJE PETRIĆA ZADAR	23000	ZADAR	OBALA KNEZA TRPIMIRA 26
GIMNAZIJA VLADIMIRA NAZORA	23000	ZADAR	PERIVOJ VLADIMIRA NAZORA 3/II
GIMNAZIJA JURJA BARAKOVIĆA	23000	ZADAR	PERIVOJ VLADIMIRA NAZORA 3
KLASIČNA GIMNAZIJA IVANA PAVLA II. S PRAVOM JAVNOSTI	23000	ZADAR	JEROLIMA VIDULIĆA 2
POMORSKA ŠKOLA ZADAR	23000	ZADAR	ANTE KUZMANIĆA 1
MEDICINSKA ŠKOLA ANTE KUZMANIĆA-ZADAR	23000	ZADAR	DR. FRANJE TUĐMANA BB
OBRTNIČKA ŠKOLA GOJKA MATULINE ZADAR	23000	ZADAR	IVANA MAŽURANIĆA 32

TEHNIČKA ŠKOLA	23000	ZADAR	NIKOLE TESLE 9/C
STRU KOVNA ŠKOLA VICE VLATKOVIĆA	23000	ZADAR	NIKOLE TESLE 9/C
PRIRODOSLOVNO - GRAFIČKA ŠKOLA	23000	ZADAR	PERIVOJ VLADIMIRA NAZORA 3
POLJOPRIVREDNA, PREHRAMBENA I VETERINARSKA ŠKOLA STANKA OŽANIĆA	23000	ZADAR	DR. FRANJE TUĐMANA BB
ŠKOLA PRIMI JENJENE UMJETNOSTI I DIZAJNA	23000	ZADAR	PERIVOJ VLADIMIRA NAZORA 3/III
EKONOMSKO-BIROTEHNIČKA I TRGOVAČKA ŠKOLA	23000	ZADAR	ANTUNA GUSTAVA MATOŠA 40
HOTELIJERSKO-TURISTIČKA I UGOSTITELJSKA ŠKOLA	23000	ZADAR	ANTUNA GUSTAVA MATOŠA 40
GLAZBENA ŠKOLA BLAGOJE BERSA ZADAR	23000	ZADAR	DR. FRANJE TUĐMANA 24E
ZADARSKA PRIVATNA GIMNAZIJA S PRAVOM JAVNOSTI	23000	ZADAR	ULICA KRALJSKOG DALMATINA 4